

TR JIŽNÍ MORAVA TO PÁLAVA A LEDNICKO VALTICKÝ AREÁL

Iveta Hennetmairová

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

**Výukový materiál zpracován v rámci projektu
EU peníze školám**

*Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Iveta Hennetmairová, DiS.
Dostupné z Metodického portálu www.rvp.cz, ISSN: 1802-4785. Provozuje Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (NÚV).*

- Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.5.00/34.0229
- Šablona: III/2
- Č. materiálu: VY_32_INOVACE_35
- Datum vytvoření: 25.4.2013
- Ročník: 1
- Předmět: Metodika a technika cestovního ruchu
- Vzdělávací oblast: Odborné vzdělávání
- Tematická oblast: Turistické regiony České republiky

ANOTACE:

ŽÁK SE SEZNÁMÍ S TR JIŽNÍ MORAVA, S JEHO KULTURNÍMI, PŘÍRODNÍMI, TECHNICKÝMI A JINÝMI TURISTICKÝMI ATRAKTIVITAMI

TO PÁLAVA A LEDNICKO-VALTICKÝ AREÁL

TR Jižní Morava

CHARAKTERISTIKA

- Pro svoji jedinečnost zapsán na seznam UNESCO
- Přezdíván *Zahrada Evropy*
- Největší dochované zbytky lužního lesa v Evropě
- Víno a vinařská tradice
- Archeologické nálezy
- Cyklostezky

MĚSTA

○ Mikulov

- barokní zámek (Dietrichsteinové)
- měšťanské domy
- cenný soubor židovských památek
- kostel sv. Anny (jedna z nejstarších loret v českých zemích z roku 1623) byl přebudován na hrobku pánů z Dietrichsteina
- křížová cesta na Svatý Kopeček s kostelem sv. Šebestiána
- expozice Regionálního muzea *Římané a Germáni v kraji pod Pálavou*

○ Břeclav

- moderní kostel sv. Václava postavený dle projektu architekta L. Kolka
- muzeum a galerie
- synagogu a židovský hřbitov
- v místní části Poštorná stojí novogotický kostel Navštívení Panny Marie na půdorysu osmiúhelníku, obložený keramickými cihlami a dlaždicemi

○ Valtice

- expozice historických vinařských lisů, Zámecký nebo Křížový sklep
- ve sklepení valtického zámku sídlí Salon vín České republiky, stálá degustační expozice nejlepších moravských a českých vín
- naučná vinařská stezka
- labyrint Valtického podzemí
- bylinková zahrádka ve valtické zámecké zahradě a
- Muzea železné opony, které se věnuje ostraze státních hranic

ZÁMKY

- Lednice
 - od roku 1996 součástí UNESCO
 - kníže Alois II. z Lichteinsteina nechal Lednici přebudovat na reprezentační letní sídlo v duchu anglické gotiky
 - největší přestavby za Karela Eusebiua z Lichtenštejna
 - zámek se se svou francouzskou zahradou a rozsáhlým anglickým parkem řadí mezi nejvýznamnější romantické památky nejen v České republice, ale i v celé Evropě
 - od konce 18. století do poloviny století 19. vznikaly v okolí zámku nádherné romantické stavby umístěné především v zámeckém parku
 - vytvořen byl také zámecký rybník s 15 ostrůvky, zabírající plochu 24 hektarů.
 - ve stylu anglické novogotiky jej v polovině 19. století přestavěl architekt Jiří Wingelmüller

ATRAKTIVITY ZÁMKU A OKOLÍ

○ grotta

- lednickém podzemí byla v 17. století vytvořena umělá jeskyně, tzv. grotta
- aby působila co nejskutečněji, byla vybavena i umělými krápníky, součástí je i výstava strašidel, čertů a raráchů

○ skleník

- téměř 100 m dlouhý a 13 m široký skleník s tropickými a subtropickými rostlinami převážně z Jižní Ameriky
- jezírko se zlatými rybkami

○ akvárium Malawi

- v areálu bývalé konírny je umístěno akvárium, kde je možno obdivovat různé druhy mořských i sladkovodních ryb
- tato expozice byla otevřena v roce 1993 po náročné rekonstrukci zchátralých koníren

○ Janův hrad

- zřícenina je plně funkční lovecký zámek, sloužil jako shromaždiště panstva před honem od 19. století
- stavba je tvořena čtyřmi nárožními věžemi, jež jsou ze tří stran spojeny pouze obvodovými zdmi, na jejichž zevní straně pak arkády nesou ochozy, což jsou dlouhé spojovací balkony mezi jednotlivými věžemi
- čtvrtou stranu nádvoří uzavírá vlastní budova zámku

○ zajímavostí mohou být i tři točitá dubová schodiště stará skoro 200 let

○ minaret

- tuto pro Evropu neobvyklou stavbu ve stylu maurské architektury postavil architekt Josef Hardmuth na přelomu 18. a 19. století.
- sály Minaretu dřív sloužili Lichtenštejnům jako místo sbírky orientálních předmětů.
- 302 schodů, výška necelých 60 metrů

○ obelisk

- 23 metrů vysoký symbol mírové smlouvy mezi Francií a Rakouskem
- autorem je opět J. Hardmuth

○ Lovecký zámeček

- podobu této stavbě dal opět architekt J. Hardmuth
- původně sloužil jako hájovna
- nachází se na cestě mezi Janohradem a zámkem.
- terasa této jednopatrové budovy poskytovala možnost shlédnout napínavé hony a štvance

○ Apollonův chrám

- hlavním motivem jsou múzy, reliéf, umístění nad vchodem, zobrazuje, jak doprovázejí Apollóna na slunečním voze.
- kousek výše sochy 4 antických postav

○ Nový dvůr

- tato hospodářská stavba poskytovala komfort vzácným plemenům ovcí a krav
- statek sloužil dále jako sýpka, jeho součástí byly i byty pro zaměstnance
- autorem je J. Hardmuth, který mu počátkem 19. století dal empírovou podobu
- dnes se zde chovají koně.

○ Tři Grácie

- sousoší tří řeckých bohyň, Athény, Afrodity a Artemis
- bohyně měly původně své sídlo v parku, ale v roce 1825 byly přemístěny a obestavěny půlkruhovou kolonádou
- ve výklencích mezi dvanácti iónskými sloupy stojí sochy zpodobňující různé vědy a umění
- tato antická stavba stojí na břehu Prostředního rybníka, při pohledu přes něj je vidět Rybniční zámek

ZÁMEK VALTICE

○ Valtice

- barokní zámek s kaplí a kostel Nanebevzetí Panny Marie, upravený J. B. Fischerem z Erlachu
- zámecká kaple je využívána k hudebním produkcím
- sloužil rodu Lichtenštejnů jako „rodinný domek“
- barokní a rokokové zařízení ukazuje, jak žili v 17. a 18. století bohatí aristokraté
- **knížecí sály** *lovecký* s loveckými trofejemi a kuriozitami a *knihovna* se 1100 svazky
- v parku v Žabím sklepe je od roku 2012 nová expozice útrpného práva

- Kaple sv. Huberta

- *Legenda praví: Svatý Hubert byl náruživým lovcem do té doby, než uviděl jelena se zářícím křížem mezi parohy. Jelen mu pohrozil, že jestli se nezřekne světských radovánek, tak půjde do pekla. Po tomto setkání zasvětil Hubert svůj život Bohu a pomoci bližním. Je považován za patrona a ochránce všech lovců.*

- kapli nechal postavit kníže Alois II. Lichtenštejnský v 2. polovině 19. století podle plánů Jiřího Wingelmüllera
- v otevřené kapli s gotickými prvky stojí sv. Hubert se psem u nohou

○ Dianin chrám (Rendez-vous)

- zasvěcen bohyni lovu Dianě
- na zdech oblouku jsou reliéfy zobrazující výjevy z antické mytologie
- na každém ze čtyř korintských sloupů je socha znázorňující denní doby, ráno, poledne, večer a noc.
- ve dvou sálech (hudebním a tanečním) si mohli dávat dostaveníčko kníže a jeho hosté před zahájením honu
- stavba vznikla mezi léty 1810 – 1812 a autory jsou architekt Josefa Kornhäusla na základě návrhů J. Hardmutha, reliéfy vytvořil Josef Klieber

○ Belvedere

- počátkem 19. století a sloužila jako reprezentativní místo pro setkání s hosty při výletech do okolí zámku, k tomuto účelu byla využívána osmiboká místnost s čínskými motivy
- autorem opět J. Hartmuth
- zámeček měl i hospodářské poslání, na jeho dvoře stály voliéry se vzácnými druhy bažantů a pávů.
- v současnosti není zámeček přístupný

ARCHEOLOGICKÉ PAMÁTKY

○ Pohansko

- významná archeologická lokalita z dob slovanského osídlení, v empírovém zámečku je umístěna archeologická expozice

○ Dolní Věstonice

- expozice přibližuje život lovců mamutů, kteří v době ledové tábořili na úpatí Pálavy
- vystaveny jsou zde ukázky nejstarší keramiky a textilií, model pravěkého sídliště, pazourkové nástroje, stylizované plastiky a sošky zvířat i lidí, náhrdelníky a ozdoby z lastur a zvířecích zubů
- unikátními exponáty jsou maketa sošky Věstonické Venuše z vypálené hlíny, jediný dochovaný hliněný portrét ženy na světě, a maska z mamutoviny

Je 11,5 cm vysoká a v bocích 4,3 cm široká. Materiál, který byl k její výrobě použit, je pravděpodobně směsí hlíny a vápence, obdobné drobné plastiky byly přitom většinou zhotovovány z kamene nebo kostí. Zajímavostí je výrazná stylizaci obličeje (pouze oči jsou naznačeny krátkými šikmými rýhami), nepřítomnost krku, mohutnost povislého **poprsí** (levé **ňadro** je větší) a boků. Na zadní straně jsou patrné rýhy znázorňující zřejmě tukové zářezy. Umístěna v Zemském muzeu v Brně. Nalezena roku 1925 Karlem Absolonem.

PŘÍRODNÍ PAMÁTKY

- Biosferická rezervace Dolní Morava
 - vznikla rozšířením bývalé biosferické rezervace Pálava
 - kromě území CHKO Pálava zahrnuje také území lužních lesů přes Soutok u Lanžhota k Mikulčicím a také Lednicko-valtický areál s jeho unikátní krajinou a architektonickými památkami, které již jednou v roce 1996 ocenilo UNESCO zápisem mezi světové památky
- Jeskyně na Turoldu
 - v nitru pálavského hřbetu nedaleko Mikulova, vzácná flóra a fauna na jeho úbočí
 - podzemní svět od roku 2004 přístupný i veřejnosti
 - jeskyně jsou známé hlavně díky osmi druhů netopýrů, kteří je obývají, a také díky unikátní, tzv. „turolské“ krasové výzdobě
 - na dně turolského lomu naproti vchodu do jeskyně se nachází geopark představující 17 základních hornin

Použité prameny a literatura

- NOVÁKOVÁ, Marcela. *Turistická encyklopedie České republiky; 3000 historický a přírodních pozoruhodností*. Praha: Reader's Digest, 2010. ISBN 978-80-7406-106-6
- DAVID, Petr; SOUKUP, Vladimír. *Velká turistická encyklopedie – Jižní Morava*. Praha: Knižní klub, 2009, ISBN 978-80-242-1941-7.
- THOMA, Zdeněk., THOMOVÁ Soňa. *Česko*. Praha: Slovart, 1994. ISBN 80-7209-407-6.
- TŘICÁTNÍK, Jan. *Geografie cestovního ruchu České republiky*. České Budějovice: JU ZF, 1996, ISBN 8070401966, 9788070401965.
- SONKOVÁ, Pavlína. *Oblasti cestovního ruchu v České republice*. Opava: Slezská univerzita v Opavě, Filozoficko-přírodovědecká fakulta, Ústav lázeňství, gastronomie a turismu, 2012, ISBN 978-80-7248-716-5.
- AUTOR NEUVEDEN. *Zámek Valtice* [online]. [cit. 25.4.2013]. Dostupný na <http://www.kudyznudy.cz/Foto-a-video/3D-Prohlidky/Lednicko-valticky-areal---Zamek-Valtice.aspx>

